

DEV ÜRETRA TAŞI: BİR OLGU SUNUMU*

Cabir ALAN, Hakan SUIÇMEZ, Özgür SANCAKLI, Ramazan ALTINTAŞ,
Oktay DEMİRKESEN

Background and Design.- Urethral stones compose less than 1% of urinary system calculus and they are usually seen after bladder stones fall to urethra. Primary urethral stone is rarely seen and mostly develop in congenital urethral diverticuli. In this study, we discussed a giant urethral stone formed in posterior urethral diverticuli and its treatment.

Alan C, Suiçmez H, Sancaklı Ö, Altıntaş R, Demirkesen O. Urethral stone, giant, urethral diverticuli. Cerrahpaşa J Med 2004; 35: 150-151.

Üretra taşları, üretra darlıkları veya divertiküllerinde veya her ikisinin beraber olduğu durumlarda sık rastlanılan bir durumdur.^{2,5} En çok böbrek orijinali taşlar olup primer üretral taşlar nadir görülür.³ Burada üretra divertikülü içinde gelişen dev üretra taşı olgusu sunuyoruz.

Resim 1: Direkt üriner sistem grafisinde posterior üretra-daki taşın görünümü

OLGU

Bilinen bir metabolik hastalığı olmayan ve geçirilmiş cerrahi öyküsü bulunmayan 35 yaşındaki erkek hasta idrar yapamama şikayeti ile kliniğimize başvurdu. Ara sıra taş düşürdüğünü belirten hastanın fizik muayenesinde penil üretra düzeyinde sertlik palpe edildi. Direkt üriner sistem grafisinde kemik pelvisin altında 3x

4 cm boyutlarında opasite saptandı. Üretroskopi yapılarak penil üretradaki taş basket kateter ile çıkarıldı. Üretroskopide prostatik üretra düzeyinde divertikül ve divertikül içinde taş saptandı. Transüretral olarak 26 F nefroskop ile girilerek pnömolitotriptör yardımıyla taşlar kırılarak çıkarıldı. 1 gün üretral kateterli kalan hastada herhangi bir komplikasyon gelişmedi ve hasta taburcu edildi. 6 aydır takipte olan hastada herhangi bir problem olmadı.

TARTIŞMA

Üretra taşları tüm üriner sistem taşları arasında %1'den daha az görülmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde mesane taşları çocuklarda daha sık görüldüğünden üretra taşları da çocuklarda daha sık görülmektedir.¹ Üretrada taş görülmesine neden olan faktörler; üreter veya mesanedeki taşın üretraya düşmesi, üretral divertikül varlığı, yabancı cisim, üretral stenoz ve üretral travmadır.^{2,5} Taşın üretrada geçerken takılabileceği yerler prostatik üretra, penil üretranın anterior parçası, fossa navicularis ve external meatustur. Primer üretra taşları nadir görülen bir durumdur ve genellikle konjenital üretra divertikülü içinde gelişir. Konjenital üretra divertikülü ise periüretral kistik kanalların konjenital dilatasyonu sonucu gelişir.³ Primer üretra taşları genellikle enfeksiyon taşlarıdır ve çoğunlukla tek taş şeklindedir.

***Anahtar Kelimeler:** Üretral taş, dev, üretra divertikülü; **Key Words:** urethral stone, giant, urethral diverticuli; **Alındığı Tarih:** 10 Ağustos 2003; **Uz. Dr. Cabir Alan, Dr. Hakan Suiçmez, Dr. Özgür Sancaklı, Dr. Ramazan Altıntaş, Doç. Dr. Oktay Demirkesen. İ.Ü.Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Üroloji Anabilim Dalı, Cerrahpaşa, İstanbul; Yazışma Adresi (Address):** Dr. Hakan Suiçmez, İ.Ü.Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Üroloji Anabilim Dalı, 34303, Cerrahpaşa, İstanbul

Üretra taş tedavisinde taşın yerleşimi ve büyüklüğüne göre endoskopik veya açık cerrahi yöntemleri uygulanmaktadır.⁴ Posterior üretra taşlarında sıklıkla üretradaki taş mesaneye itilmekte ve orada kırılmaktadır. Eğer taş büyük ve fikse ise perineal veya suprapubik yoldan açık cerrahi yöntemleri uygulanarak taş çıkarılmaktadır. Olgumuzda taş büyüktü ve mesaneye itilmesi mümkün değildi. Bu yüzden biz mevcut litotriptörlerin problemleri sistoskop access yerlerinden geçmediği için 26 F nefroskop ile üretradan girerek pnömolitotriptör yardımıyla taş kırarak çıkardık.

Sonuç olarak büyük posterior üretra taşlarının tedavisinde açık cerrahiye alternatif olarak Endoskopik cerrahi yöntemleri kullanılabilir. Böylece hem hastanede kalış süresi azalmakta hem de maliyet düşmektedir.

ÖZET

Üretra taşları tüm üriner sistem taşları arasında %1'den daha az görülmektedir ve çoğunlukla mesanedeki taşın üretraya düşmesi sonucu görülürler. Primer üretra taşları nadir görülen bir durumdur ve genellikle konjenital üretra divertikülü içinde gelişir. Bu yazıda posterior üretra divertikülü içinde gelişen dev üretra taşı olgusu sunulmuş ve tedavisi tartışılmıştır.

Resim 2: Bilgisayarlı tomografide üretradaki divertikül içinde taşın görünümü

KAYNAKLAR

1. Hemal AK , Sharma SK , Male urethral calculi : Urol Int. 1991; 46: 334-372 .
2. Hegele A , Olbert P , Wille S , Heidenreich A , Hofmann R : Giant calculus of the posterior urethra following recurrent penile urethral stricture. Urol Int. 2002; 69: 160-161.
3. Gonzalvo Perez V , Botella Almodovar R , Canto Faubel E , Gasso Matoses M , Llopis Guixot B , Polo Peris A: Urethral diverticulum complicated with lithiasis: Actas Urol Esp, 1998; 22: 250-252 .
4. Prieto Ugidos N., Albisu Tristan A , Moratalla Basante JA , Pertusa Pena C : Giant urethral lithiasis. Arch Esp Urol. 1992; 45: 561-563.
5. Bölükbaşı A , Gümüş B: Giant posterior urethral calculus: Br J Urol. 1990; 65: 301-302.